

Список використаних джерел

1. Скокова, Л. 2014. Культурні практики як рух у просторі можливостей. Культурологічна думка, № 7, 2014, С. 90 – 97;
2. Oman, Susan. 2021. Evidencing Culture for Policy. 10.1007/978-3-030-72937-0_7
3. Rössel, Jörg, Schenk, Patrick, Weingartner, Sebastian. 2017. Cultural Consumption. DOI: 10.1002/9781118900772.etrds0432.
4. Назаренко, Юлія, Сирбу Олена, Філіпчук, Ліліана, Хассай Єлизавета. 2021. Дослідження дозвілля і культурних потреб міської молоді в Україні, ГО «Центр дослідження суспільства «Седос», 151 с.
5. Богдан, Олена. 2019. Деякі аспекти культурних практик і культурної інфраструктури України: результати всеукраїнського опитування. Аналітичний звіт. Одеса, ВГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення», 75 с.

УДК 008:793.38

БАЛЬНИЙ ЦЕРЕМОНІАЛ ЯК ЗАСІБ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ

О.Ю. Захарова, доктор історичних наук, професор
Національна академія керівних кадрів культури та мистецтв

Ключові слова: імідж держави, музика, хореографія, етикет, публічна дипломатія, бальний церемоніал, палацово-парковий ансамбль

Публічна дипломатія має на увазі дії, спрямовані на створення позитивного іміджу держави в очах світової спільноти.

Як відомо, привабливість держави визначається трьома головними критеріями: цінності, відкритість, рівень життя.

Імідж представників державної еліти – складова частина державного іміджу, інструментом побудови якого є в тому числі публічна дипломатія.

Мета дослідження – довести, що відродження соціокультурного середовища палацово-паркових ансамблів України можливе в тому числі завдяки організації на їх території історичних світських церемоніалів, до яких відносяться бали.

Як приклад подібного роду діяльності представлений проект – дитячий бал «В гостях у Тарновських» (25 травня 2019 року), у якому автор брав участь як сценарист-постановник і репетитор історичних бальних танців (див. додаток).

Протягом декількох місяців діти з м. Ічня та прилеглих сіл (Качанівка знаходиться на території Ічнянського району Чернігівської області) осягали на заняттях з хореографії основи європейського етикету [1], історію бальної культури [3]. На балу в Качанівці були виконані полонез, па де грас, полька-трійка, іспанський вальс. Для солістів був поставлений вальс А. Хачатуряна до драми М. Лермонтова «Маскарад». Усі танці були присвячені конкретним історичним особистостям, які відвідали в різний час Качанівку та які становлять славу європейської культури.

Найскладнішим для виконання став полонез, танець, наповнений глибоким моральним змістом. Навчання полонезу бажано супроводжувати розповідями педагога про часи лицарства, про польські традиції виконання

цього танцю, про його місце й роль на європейських балах XVIII–XIX століть [2].

За традицією проведення церемоніальних балів полонез був головним танцем, він відкривав і завершував церемоніал.

Через кілька місяців, у серпні того ж року, у садибі Галаганів «Сокиринці» діти танцювали на балу в присутності представників дипкорпусу, які представляли 13 держав – Сполучені Штати Америки, Великобританію, Канаду, Афганістан, Бельгію, В'єтнам, Казахстан, Ірак, Молдову, Палестину, Словенію, Таджикистан, Узбекистан, а також Продовольчу й сільськогосподарську організацію ООН на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Ісламської Республіки Афганістан – дуаен дипломатичного корпусу в цій поїздки. Дипломати прибули в Сокиринці на святкування 200-річчя від дня народження відомого мецената і громадського діяча Григорія Галагана. Юні виконавці та керівник колективу історичного танцю О.Ю. Захарова удостоїлися подяки Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв Державного управління справами Президента України за «неповторність, аристократичність атмосфери балу XIX століття».

«М'яка сила» України полягає в її духовних і моральних цінностях, які, у свою чергу, потрібно транслювати світові, використовуючи механізми міжкультурної комунікації, до яких належить церемоніальна культура.

Додаток

Дитячий благодійний бал у Качанівці «В гостях у Тарновських».

Час: 25 травня 2019 року.

Місце: палац у Качанівці.

Учасники: учні Ічнянського р-ну, представники органів влади, творча інтелігенція, бізнесмени, політики.

Мета: популяризація культурного населення Качанівки, привернення уваги громадськості до проблем садиби.

Організатор: фонд «Відродження Качанівки», музей-садиба Качанівки.

Короткий сценарний план:

- з'їзд гостей;
- фанфари;
- відкриття балу. Представник фонду Відродження Качанівки В. П. Кияновський представляє почесних гостей і передає слово ведучим балу (учням м. Ічня);
- ведучі розповідають про значення Качанівки у світовій культурі;
- полонез;
- іспанська вальс;
- повторення іспанського вальсу з гостями;
- ведучі розповідають про життя в Качанівці М. І. Глінки;
- вокальний номер (романс М. І. Глінки);
- па де грас;
- полька-трійка;
- повторення польки-трійки з гостями;
- ведучі розповідають про Т. Г. Шевченка;
- вокальний номер (українська народна пісня);
- ведучі розповідають про візит Л. Жемчужникова;
- котильйон (струмочок, гірлянда, галоп);

- ведучі запрошують усіх присутніх узяти участь у полонезі;
- полонез;

Форма одягу: пані та панянки – бальна сукня, вечірня сукня. Кавалери – смокінг, темний костюм, парадна військова форма з орденськими колодками.

Організатори балу просять дам утриматися від суконь яскравих тонів.

Список використаних джерел

1. Захарова О.Ю. Соціально-художественная функция бального костюма // Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич, 2020. Випуск 29. Т. 5. С. 96-101.
2. Захарова О.Ю. Танец – зеркало времени. Социология бального танца // Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич, 2020. Випуск 28. Т. 5. С. 95-101.
3. Захарова О.Ю. Язык церемониального жеста и костюма // Література та культура. Полісся. Ніжин, 2019. Випуск 97. № 12. С. 48-58.

УДК 78.01+793.3

СИНТЕЗ ВИКОНАВСЬКИХ МИСТЕЦТВ (НА ПРИКЛАДІ МУЗИКИ І ТАНЦЮ)

Лі Чжи, аспірант

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Ключові слова: музика, танець, виконавські види мистецтва.

Музика і танець представляють собою виконавські види мистецтва. Вони постійно перебувають у нерозривній єдності. Разом складають спеціальний взаємозв'язок, синтез незалежних мистецтв. Встановлено, що завдяки цілісному синтезу з музичним мистецтвом, танець спроможний передати виразний образ в русі. Незважаючи на автономність музики і танцю, останній неможливо уявити без музики.

Нами було встановлено, що музика впливає на драматургічну побудову танцю, вона посилює виразність танцювальних рухів, жестів, поз, а також емоційний лад танцю в цілому. Будучи виконавським мистецтвом, музика надихає автора танцювальної композиції, визначає атмосферу, настрій. Більш того, вона задає характер хореографічного образу. Вагомість музики в танці полягає і в слуховому сприйнятті. Так, під час виконання танцю музичний супровід допомагає глядачам зрозуміти його сюжетну лінію, характер персонажів [2; 4].

Синтез музики і танцю ми пояснюємо можливим виявленням змісту музики через танцювальний розвиток, котрий доповнює та збагачує музичне сприйняття. Темп музики, зокрема швидкість її звучання, надає танцю визначальне значення. Музика задає загальний темп танцю, його зміну, динаміку тощо.

Як наслідок можемо стверджувати, що музика і танець представляють собою внутрішньо споріднені види мистецтв. Музика є необхідною та